

Milan Kleč

Škilan

O Škilanu še včeraj nisem vedel prav ničesar. Potemtakem sem si moral nekaj vzeti zelo k srcu, da tole sedaj zapisujem. Zanimanje zanj se je začelo vzbujati v meni čisto slučajno, in to na avtobusu, ko sem se vračal domov. Zelo sem bil zaposlen sam s sabo, zato sem bil toliko bolj presenečen, da je sploh kaj preusmerilo mojo pozornost. Potnika, ki sta sedela pred mano in ju seveda nisem poznal, sta govorila o nekem Škilanu, ki se je menda polomil, ko je nabiral borovnice. Tista spredaj sta se grodko smejala, ko je tisti, ki je bil očitno bolj poučen o Škilanovi zadevi, nekako povzel, da ta Škilan lahko nabira borovnice samo s pomočjo lojtre. Jaz nisem vedel, ali sem prav slišal ali ne, preverjal seveda nisem, zame je bila dovolj že ugotovitev in sploh misel, da pač nekje živi človek, ki je lahko zaradi mene tudi Škilan in da mora ta človek nabirati borovnice s pomočjo lojtre. Kar predstavljal sem si majhnega možica, kako teka z lojtro po gozdu in jo pristavi ob vsakem debelcu borovnice, potem pa spleza gor in odtrga gozdni sadež, potem pa že pohiti po lojtri dol in odloži sadež v košarico. Lojtra pa se lahko seveda kaj hitro zmakne, in nesreča je tukaj. Popolnoma sem si predstavljal, tega Škilana, kako se je stegnil, da bi odtrgal borovnico, lojtro pa je morda zamajal veter ali pa je bilo stebelce bolj šibko, in videl sem ga, kako je omahnil in telebnil ter se priplazil domov, od koder so ga odpeljali v gibs. Temu Škilanu sem popolnoma zaupal, čeprav seveda nisem vedel, zakaj. A že to je bilo nekaj, mislim, da sem lahko po dolgem času komu zaupal, pa najsi je nabiral borovnice z lojtro ali pa tudi ne. Veliko sem premišljeval o njem. Ponoči kar nisem mogel spati in nisem vedel, zakaj. Vstajal sem in kadil. Pa nočno svetilko sem kar naprej prižigal in ugašal. Nekaj časa sem sedel, potem pa sem hodil. Gledal sem tudi skozi okno. Globoko sem dihal in ne zaradi tega, ker bi mi kaj manjkalo. Prijetno sem se počutil in tudi rahla vznemirjenost ni bila niti malo nadležna. Vreme je bilo dokaj toplo. Prav takšni oblaki so se videli v luninem soju. Bilo pa je tiho. Ne morem reči, da sem kaj določenega premišljeval. Niti malo se nisem počutil osamljenega, ker se

mi je v podobnih stanjih sicer to dogajalo. In lahko je bilo prav nadležno. Tudi ko je začelo nastopati jutro, nisem spreminjal svojega početja. Pravzaprav pa ni bilo čisto tako. Ne vem, zakaj, toda kar naenkrat sem privlekel na svetlo star kovček. Z njim sem potoval in vsako leto sva bila videti bolj čudaška. Lepi trenutki so se zbudili, ko sem ga brisal. Prijeten star kovček, in zazrl sem se v njegovo prazno vsebino. Jaz pa sem bil poln. Zato sem vedel, da ga moram nekako napolniti. Čeprav nisem imel nobenega namena odpotovati. Počasi sem se sprehodil po sobi in ga začel polniti. Pol kile kruha sem še našel, jetrno pašteto, nekaj suhe klobase in par požirkov vina. Dovolj je bilo. Vse skupaj sem povezal v krpo in spustil v kovček, in ko sem ga zaprl, je bil tudi on poln. Bolj pokonci je stal, potem pa se je začelo že svitati. Lepo jutro se je obetalo, to sem že omenil, z njim pa tudi lep dan. Obul sem si močne čevlje, suknjo sem si nadel, pa čeprav se ni ujemala z letnim časom, spodaj pa sem imel edino obleko. Bela srajca je bila sicer malo rumena, a kaj sem hotel. Zaklenil sem sobo in se kmalu znašel na polju. Zares nisem vedel, kam sem namenjen. Nekam me je gnalo, kakor se temu dobro reče, ko se kar slepo zaupamo čutom, in takoj ko sem to pomislil, sem obenem tudi vedel, da jaz pravzaprav nisem takšen človek. Ali pa sem takrat postajal. Srečal sem nekaj otrok, deklic in dečkov, ki so bili edini zunaj, in jih povprašal, kje stanuje Škilan. In kot to otroci znajo, so mi malo zares, malo pa za šalo kazali s prstki nekam v daljavo. Veliko polj sem obredel, prečkal sem reko in gozdove ter preskočil železniško progo. Vasi so šle mimo mene. In neka hiša je bila zares pomaknjena bolj v gozd. Hiša ali Škilan? Oba skupaj. In prišel sem pred tisto hišo. Majhno. Spomnil sem se, kako nabira borovnice. Zares sem opazil nekaj lojter in ena med njimi je bila polomljena, in kaj lahko je bila prav tista, ki ga je popeljala v nesrečo. Potrkal sem. Najprej se ni nihče oglasil, zato sem potrkal še močneje, ko se je notri nekaj premaknilo. Nekakšen glas sem zaslišal in spomnil sem se zopet, da je polomljen in da takšen prav gotovo težko hodi, zato sem kar vstopil in se podal v notranjost hiše. Zagledal sem ga. Ravno se je spravljal na birgle. »A si ti Škilan,« sem ga kar tako vprašal. Kot da bi vedel, da sem prav prišel. Kar tako mi je prikimal. Bil je zares človek, ki si mu lahko zaupal. Že na prvi pogled. Takšen majhen in takšen topel. »Kako je kaj,« sem ga kar tako pobaral. »Tako, tako,« je kar tako odvrnil. Potem pa sva bila nekaj trenutkov čisto tiho, ampak sploh ne zato, ker ne bi vedela kaj govoriti. Škilan se je z veliko težavo usedel in me vprašal: »A si prišel umret?« Prikimal sem in iskal njegov pogled, on pa mi je s prstom pokazal sobo na njegovi levi, kamor sem odšel s kovčkom in pravkar za majhno mizico tole napisal.